

יומא יג. (5) עד יד. (המשנה)

ביאורי מושגים

אכילת קדשים - אכילת קדשים צריכה להיות מתוך שמחה ולכן כהן גדול אונן אמנם רשאי להקריב אבל אסור לו לאכול. מקורו של דין זה הוא בדין שיש הכואב שבין האחים אהרן הכהן ומשה רבנו. משה קצף מדוע לא אכלו את שעיר החטאת ואהרן ענה לו: 'ותקראנה אותי כאלה (מות שני בניו) ואכלתי חטאת היום - הייטב בעיני ה'?!'
 הסוגיה שלנו מחדשת שדין זה אינו דין טכני אלא מהותי ולכן כשאשת הכהן הגדול נפטרה, גם אם פורמלית הם היו גרושים, כיוון שבפועל היה ביניהם קשר עמוק ולכן הוא **עצוב על כך עד מאוד** - הוא **אסור באכילת קדשים למרות שהלכתית הוא אינו אונן**.

ציטוט מהמשנה

ר' יהודה: מתקינים לו גם אישה אחרת, חכמים: אין צורך - אין לדבר סוף

טעמים של חכמים:

אם מתחילים לחשוש אין לדבר סוף (והסיבה שמתקינים כהן חלופי למקרה שהכהן יטמא איננה כיוון שאנו חוששים אלא כדי להלחיץ את הכהן הגדול)

קושיה על ר' יהודה:

לכהן גדול אסור שיהיו שתי נשים - 'וכיפר בעדו ובעד ביתו' (בית אחד)

תשובה:

הוא נושא את שתיהן ונותן לשתיהן גט על תנאי: את הראשונה הוא מגרש רק אם השניה תשאר בחיים את השניה הוא מגרש אם הוא יכנס לבית הכנסת.

הגמרא מציעה עוד הצעות רבות ומגוונות לפתור את הבעיה. אבל למסקנה רק הפתרון הזה פותר את הבעיה

התרחישים שאינם בעייתיים

שתיהן מתו - לא חוששים לתרחיש כזה, רק הראשונה מתה לפני תחילת העבודה - אין בעיה בכלל, רק השניה מתה לפני תחילת העבודה - אין בעיה בכלל,

התרחישים הבעייתיים שנפתרים ע"י הגיטין הכפולים

שתיהן חיו - הראשונה מגורשת כבר מאתמול, הראשונה מתה באמצע העבודה (והשניה חיה) - הראשונה מגורשת כבר מאתמול. השניה מתה באמצע העבודה (והראשונה חיה) - הכה"ג נכנס לבית הכנסת וכך השניה מגורשת כבר מאתמול.

כהן גדול צריך שיהיה נשוי לאישה אחת ורק אחת, שנאמר - 'וכיפר... בעד ביתו'

גם ביבום כתוב 'בית אחיו' - ובכל זאת: מייבמים גם כשיש לאח שתי נשים - כיוון שכתוב פעמיים 'במתו', ומייבמים גם אישה ארוסה - כיוון שכתוב 'החוצה'

ברייתא

כהן גדול אונן:

ת"ק: מקריב קרבנות, אבל לא אוכל מבשרם. ר' יהודה: כל היום.

פירוש דברי ר' יהודה

רבא (למסקנה): אמנם לכתחילה מותר לו לעבוד - אבל בפועל חכמים לא נותנים לו לעבוד מחשש שיאכל בטעות קדשים. (ולכהן שמתה אישתו ביה"כ מותר לעבוד כיוון שכולם בצום ואין חשש שיבוא לאכול)